

Jaarverslag 2010

Monumentencommissie

Voorwoord

In 2010 heeft de monumentencommissie met grote ambitie getracht een bijdrage te leveren aan de zorg voor monumenten. Dit in ongewijzigde samenstelling ten opzichte van het vorige jaar maar wel met een nieuwe secretaris.

Over het belang van het hebben van en zorgen voor de gebouwde monumenten kun je redetwisten; ik zou twee belangrijke functies van monumenten willen noemen: Ten eerste vertellen de monumenten het verhaal van de historie, en wat is een mens zonder kennis over wie zijn voorouders waren, hoe die leefden en hoe hun omgeving er uitzag. Een tweede functie is het bijdragen aan een mooie woonplaats en leefomgeving, een belangrijke vestigingsvoorwaarde en welzijnsfactor voor de mens van vandaag.

Ondanks de economische recessie, waardoor minder nieuwbouwplannen werden voorgelegd aan de welstandscommissie, had de monumentencommissie over het aanbod van werk niet te klagen. De commissie boog zich 139 keer over een ingediend plan, waarover gemotiveerd is geadviseerd.

De commissie is ook druk doende geweest met een andere taak: het adviseren over de aanwijzing van provinciale monumenten. Er zal in 2011 nog een staartje volgen en dan kan de lijst (voorlopig) als compleet beschouwd worden. Hoe de adviezen ook ontvangen mogen zijn, de commissie heeft het met hart voor het monument en met grote deskundigheid zijn werk gedaan. Dit neemt niet weg dat 31 december 2010 een belangrijke datum was in het bestaan van de monumentencommissie. Het was de laatste dag van haar bestaan. De advisering wordt overgenomen door de gecombineerde adviescommissie voor welstand en monumenten. Een gevolg van de invoering van de WABO. Dit is ook de reden dat dit het laatste "voorwoord" is uit de PC van deze voorzitter.

Harry Zomer, *Voorzitter monumentencommissie*

Inleiding

Het jaar 2010 is het laatste jaar waarin de monumentencommissie in de vertrouwde opzet en samenstelling gefunctioneerd heeft. Vanaf 1 januari 2011 zal bij Drents Plateau één adviescommissie voor welstand en monumenten gaan opereren om tegemoet te komen aan de behoefte naar een meer integrale ruimtelijke advisering, maar ook als opmaat naar de Modernisering Monumentenzorg (MoMo). De gewijzigde afhandeling van bouwplannen in gemeenten, als gevolg van de WABO (= Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht), geeft hiertoe mede aanleiding.

In verband met bovenstaande ontwikkelingen zijn in 2010 de mogelijkheden van het samenvoegen van beide commissies onderzocht en uitgewerkt. Diverse gesprekken met de gemeenten hebben erover plaatsgevonden. Per 1 januari 2011 zullen beide commissies gecombineerd verder gaan onder de naam Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Cultuurhistorie.

Samenstelling

De samenstelling van de monumentencommissie in 2010 is als volgt: een bestuurlijk voorzitter, een secretaris-deskundige, een stedenbouwkundig adviseur, een landschapsarchitect, een restauratiearchitect, een bouwhistoricus en een architectuurhistoricus. Bij bouwplannen, waarbij archeologie aan de orde is, wordt een beroep gedaan op de adviseur archeologie van Drents Plateau. Met ingang van 1 januari 2010 wordt de functie van secretaris-deskundige ingevuld door Bert Smit, architect-adviseur bij Drents Plateau.

Kleine commissie

Ook in 2010 is gewerkt met een z.g. kleine monumentencommissie, die tweewekelijks vergadert en die onder mandaat van de voltallige commissie plannen kan behandelen. De kleine commissie is primair ingesteld om op tijd te kunnen adviseren over provinciale monumenten, waarvoor een adviestermin van twee weken geldt. Daarnaast adviseert de kleine commissie over plannen voor rijksmonumenten en panden gelegen in beschermde stads- en dorpsgezichten, waarvan de "mening van de commissie als bekend mag worden verondersteld". Dit kunnen ook vervolg-indieningen zijn van plannen, die reeds eerder in de voltallige monumentencommissie behandeld zijn. Deze werkwijze leidt ertoe dat de agenda van de voltallige commissie wordt ontlast, waardoor er efficiënter kan worden vergaderd.

Provinciale monumenten

In de loop van 2010 heeft de monumentencommissie tweemaal vergaderd over de aanwijzing van provinciale monumenten en de zienswijzen die tegen de aanwijzing zijn ingebracht. Het betrof gebouwde objecten categorie 2 Wederopbouw 1940-1965 en ensembles uit dezelfde periode.

Ensembles zijn groepen woningen, blokken, rijen en/of vrijstaand, die door stedenbouwkundige setting, inrichting van de openbare ruimte, en door vormgeving, materiaal- en kleurgebruik een duidelijk samenhangend geheel vormen. Bij de twaalf ensembles, gelegen in gemeenten Aa en Hunze, Assen, Emmen, Hoogeveen,

Meppel, Tynaarlo en De Wolden, ging het om de aanwijzing zelf en om een zestal zienswijzen.

Bij de gebouwde objecten zijn 22 zienswijzen behandeld die betrekking hadden op aanwijzingen in negen gemeenten. Bij deze vergadering is de commissie aangevuld met een extra deskundige, die als architectuurhistoricus is gespecialiseerd in de wederopbouwperiode. Inmiddels hebben Gedeputeerde Staten de ensembles aangewezen als provinciaal monument. Van de gebouwde objecten uit de Wederopbouwperiode zijn vrijwel alle aangewezen als provinciaal monument.

Kwaliteit van de advisering

De monumentencommissie hecht sterk aan de kwaliteit van de advisering, waarbij zij de proportionaliteit zeker niet uit het oog verliest. Dat wil zeggen: globaal adviseren wanneer het kan, bij-

voorbeeld een onopvallend bijgebouw in een beschermd dorpsgezicht, gedetailleerd adviseren wanneer het moet, bijvoorbeeld bij de renovatie of vervanging van kozijnen bij een rijksmonument. De secretaris-deskundige heeft deelgenomen aan het spreekuur monumentenzorg en archeologie. Doel is om samen met de eigenaar, de gemeente en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in een vroeg stadium plannen te bespreken. De procedure kan hierdoor versneld worden en het verhoogt de kwaliteit van de ingediende plannen.

In de nieuwe opzet met de gecombineerde adviescommissie voor welstand en monumenten in 2011, zal bovenstaande werkwijze gehandhaafd blijven.

Gemeenten

De cijfers

De monumentencommissie heeft in 2010 twintig keer vergaderd: dertien vergaderingen van de voltallige commissie, zes van de kleine commissie en één voor de Provinciale Monumentenlijst. In totaal zijn 139 adviezen voor bouwplannen gegeven.

Gemeente	definitief	vervolg ind.	principe	vervolg principe	TOTAAL
Assen	0	0	0	0	0
Aa en Hunze RM	2	0	0	0	2
Aa en Hunze PM	1	0	0	0	1
Borger-Odoorn RM	1	0	2	1	4
Coevorden RM	6	1	2	0	9
Coevorden BD	0	0	1	1	2
Emmen RM	7	1	4	0	12
Emmen GM	0	0	1	0	1
Emmen verzoek GM	1	0	0	0	1
Emmen PM	1	0	4	0	5
Hoogeveen RM	3	3	0	0	6
Hoogeveen PM	0	0	1	0	1
Noordenveld RM	5	2	1	1	9
Noordenveld BD	6	1	1	1	9
Noordenveld PM	1	0	2	2	5
Meppel RM	5	0	3	0	8
Meppel GM	0	0	2	0	2
Meppel verzoek GM	1	1	0	0	2
Meppel PM	4	1	1	0	6
Meppel Ch.waarde	1	0	0	0	1
Midden Drenthe RM	1	0	1	0	2
Tynaarlo RM	3	0	2	2	7
Tynaarlo BD	1	0	1	0	2
Tynaarlo PM	4	1	3	1	9
Westerveld PM	2	0	0	0	2
Westerveld RM	11	1	4	0	16
Westerveld BD	0	0	6	0	6
Westerveld Ch.waarde	0	0	1	0	1
De Wolden RM	2	5	1	0	8
TOTAAL					139

RM. = rijksmonument | PM = provinciaal monument | GM. = gemeentelijk monument |
BD = beschermd dorpsgezicht | K = karakteristiek pand | Ch. waarde = cultuurhistorische waarde

Bouwplannen per gemeente

Per gemeente worden in het kort enkele interessante bouwplannen beschreven.

Assen

De gemeente Assen heeft geen adviesaanvragen ingediend bij de monumentencommissie van Drents Plateau.

Aa en Hunze

De gemeente Aa en Hunze heeft drie plannen voorgelegd aan de monumentencommissie. Twee plannen hebben betrekking op rijksmonumenten, namelijk de dorpskerken te Gieterveen en Gasselternijveen. Het derde plan betreft de brug de Brongersklap te Annerveenschekanaal, een provinciaal monument, in het beschermd dorpsgezicht Annerveenschekanaal.

Bij de kerk te Gasselternijveen gaat het behalve om onderhoud, ook om een (bescheiden) interne wijziging. Bij de kerk te Gieterveen wordt een uitbreiding voorgesteld, die aansluit op een bestaande aanbouw achter de kerk. De bestaande aanbouw, die geen onderdeel uitmaakt van de bescherming, is afgedekt met een zadeldak. De uitbreiding krijgt een platte afdekking. Hoewel de voorkeur van de commissie uitgaat naar een meer compacte oplossing en een afdekking van een zadeldak, komt zij toch tot een positief advies. De overweging hierbij is de ligging op het achterterrein en de afstand tot het beschermde monument.

De Brongersklap, een uit 1922 daterende brug in het Grevelingkanaal, bij de bocht waar het kanaal afbuigt naar het oosten richting Kioldiep, is sinds kort een provinciaal monument (categorie 1, gebouwde monumenten tot 1940). Het huidige brugdek, bestaande uit een dubbele laag houten delen, is door slijtage aan vervanging toe en wordt vernieuwd. Het voorstel is hiervoor geen houten delen te gebruiken maar een aluminium dek, dat aan de bovenzijde wordt afgewerkt met een slijtlaag. Omdat de dikte van het aluminium dek minder is dan van een houten dek, worden ter overbrugging van het hoogteverschil bij de landhoofden, aan de onderzijde kunststof klossen toegevoegd. De onderzijde van het nieuwe brugdek wordt uitgevoerd in een matte zwarte kleur.

De commissie is aanvankelijk van mening dat aan de zijkanten van de brug bij de oplegging op de stalen liggers een houten regel moet worden aangebracht i.v.m. het afdekken van de openingen tussen de klossen. Bij de behandeling blijkt dat het niet gaat om klossen, maar om een doorgaand kunststofprofiel in een zwarte kleur. Een extra houten regel ter afdekking is dan overbodig. De commissie adviseert positief met de aanbeveling aan de zijkant van het kunststof profiel nog een profilering toe te voegen.

Borger-Odoorn

De gemeente Borger-Odoorn heeft drie plannen voorgelegd aan de commissie. Twee daarvan hebben betrekking op restauratie en verbouw, soms uitgebreid met herbestemming, van rijksmonumentale panden. In het ene geval gaat het om een boerderij, het Bebinghehoes te Exloo, in het andere geval om een vervenershuis aan het Zuiderdiep te Valthermond.

Het Bebinghehoes aan de Zuiderhoofdstraat 6 te Exloo, dat jarenlang de functie heeft gehad van museumboerderij, zal worden verbouwd en geschikt gemaakt als verkoopruimte.

Het schetsontwerp laat zien dat het exterieur zo veel mogelijk intact wordt gelaten en dat de noodzakelijke wijzigingen zo bescheiden mogelijk worden gehouden. Behalve op één plaats: aan de achterzijde wordt voorgesteld het achterdakvlak (wolfseind) geheel te "openen" door het riet te verwijderen en te vervangen door glas. De baanderdeuren in de achtergevel worden open gezet, met aan de binnenzijde een entreeportaal begrensd door een glaspuil. In de noordgevel komt in het voormalige bedrijfsgebouwtje een tweede entree. Om het lage rieten dak hier geheel te vrijwaren van insnijdingen e.d. wordt de nieuwe entree verdiept aangebracht.

Hoewel bij de commissie veel waardering bestaat voor de zorgvuldige wijze, waarop de verbouwing en herbestemming worden aangepakt, volgt een lange discussie over de twee opvallende wijzigingen in het exterieur. Uiteindelijk gaat de commissie wel akkoord met de ingreep bij het wolfsvlak. De overweging hierbij is de beeldvorming met het sterke contrast tussen de gesloten dakvlakken in de langsegevels en het geheel glazen wolfsvlak aan de achterzijde, als uitdrukking van de nieuwe winkelfunctie van het pand. De

verdiepte entree aan de noordzijde zou onopvallender uitgewerkt moeten worden. Tenslotte vraagt de commissie aandacht voor de soberheid van de terreininrichting rondom het monument.

Het pand aan het Zuiderdiep 22 te Valthermond is een voormalige vervenerswoning. De eigenaar, Stichting het Drentse Landschap, heeft een plan ingediend voor de restauratie van het pand en de reconstructie van de voorgevel. De commissie heeft veel waardering voor het initiatief en de wijze waarop de restauratie wordt aangepakt. Zij plaatst slechts één kanttekening bij het plan. Er wordt een schoorsteen verwijderd bij de noordoostelijke hoek van de aangebouwde schuur en een gemetselde regenwaterbak annex waterput, die beide wel als "kenmerkend" genoemd worden in de redengevende omschrijving. De commissie heeft als aanbeveling meegegeven beide elementen te behouden.

Coevorden

De gemeente Coevorden heeft negen plannen voorgelegd aan de monumentencommissie, onderverdeeld in acht rijksmonumenten en één aanvraag binnen een beschermd dorpsgezicht. Een aantal heeft betrekking op panden, gelegen in het historische stadscentrum. Interessant is in dit verband een tweetal plannen, beide rijksmonumenten, namelijk Kasteel 29, het Kasteel van Coevorden, en Kasteel 6, een pakhuis.

Kasteel 29 is gerestaureerd en verbouwd tot restaurant. Ook het naastgelegen Gouverneurshuis is hierbij betrokken. Als laatste onderdeel van de restauratie zou de buitengevel weer gekeimd (=geschilderd) worden in de rode/roze kleur, die voorheen ook was aangebracht. Bij de werkzaamheden was echter het oorspronkelijke metselwerk in het zicht gekomen, met gevelstenen in verschillende formaten en typen, die een beeld toonden van de bouwgeschiedenis van het pand. Vanuit bouwkundig/bouwfysisch oogpunt is verder geconstateerd dat de vochthuishouding in de gevel beter functioneert zonder verflaag. De aanvrager dient daarop het verzoek in om de gevels niet te schilderen, in afwijking van de indertijd verleende monumentenvergunning.

De monumentencommissie is van mening dat door gewijzigde inzichten, zoals het afleesbaar zijn van de bouwgeschiedenis en de gebouwdelen, het niet schilderen van de gevels de voorkeur verdient.

Kasteel 6, een voormalig pakhuis, ligt aan de belangrijke looproute van het Kasteel via de nieuwe voetgangersbrug over de haven naar het zuidoostelijke deel van het stadscentrum, waar o.a. het Arsenaal is gelegen. Het voorste gedeelte van het pakhuis bestaat uit een woning, het achterste deel is een opslagruimte. Het ingediende voorstel komt erop neer dat de opslagruimte gerestaureerd en verbouwd gaat worden en de functie krijgt van winkelruimte. Het deel dat direct grenst aan de woning in het voorste gedeelte, wordt bestemd tot garage.

De commissie beschouwt het als zeer positief dat het achterste deel van het pakhuis, dat in de loop der tijd in verval is geraakt, wordt gerestaureerd en een herbestemming krijgt. Vooral gelet op de ligging aan de looproute is dit van groot belang. Wat betreft het restauratie- en verbouwingsplan heeft de commissie echter nog wel enige bedenkingen, die neerkomen op de wijzigingen in de gevels en de detaillering. Zij is van mening dat er wel uit te komen is en adviseert een restauratie-architect mede in te schakelen.

Emmen

De gemeente Emmen heeft achttien plannen voorgelegd aan de monumentencommissie. Een greep uit de aanvragen: een advies over de eventuele plaatsing van een kerk op de gemeentelijke monumentenlijst, restauraties en verbouwingen/interne wijzigingen aan gemeentelijke en rijksmonumenten en verbouwingen aan jonge provinciale monumenten. Voor het jaarverslag zijn drie geselecteerd: de voorgenomen sloop van een aardappelkelder bij de boerderij in het Westersebos 17 te Schoonebeek (rijksmonument), de verbouwing van een woonhuis aan de Griendtsveenstraat 57 te Erica (rijksmonument) en gevelwijzigingen aan de voormalige AKU-woningen te Emmen, die recent op de provinciale monumentenlijst zijn geplaatst.

In de nabijheid van de boerderij aan het Westersebos 17 te Schoonebeek ligt een bijzondere aardappelkelder. Bijzonder, omdat het gaat om een aardappelopslag als zelfstandig object, d.w.z. los van de boerderij. Van deze kelders zijn nog maar weinig exemplaren bewaard gebleven in Drenthe. Vaak werden ze, wanneer ze geen functie meer hadden, simpelweg opgeruimd. In vorm zijn ze enigszins vergelijkbaar met de ijskelders, zoals die o.a. bij voorname villa's worden aangetroffen. Ze bezitten echter bescheidener afmetingen. Het gaat meestal om constructies, die verdiept in de grond zijn aangebracht, met een gemetseld tonvormig of koepelvormig gewelf en afgedekt met aarde. De toegangsdeur is van hout.

De aardappelkelder in het Westersebos verkeert door verwaarlozing in slechte staat en is deels ingestort. De aanvraag betreft het verzoek om de kelder te mogen slopen. De kelder is als object van rijkswege beschermd. De monumentencommissie reageert negatief op het verzoek. De kelder is als object uniek en beeldbepalend voor het erf van de boerderij, eveneens een rijksmonument. De commissie adviseert op korte termijn consoliderende maatregelen te treffen om verder verval tegen te gaan en voor de langere termijn de kelder te restaureren. Het woonhuis aan de Griendtsveenstraat 57 te Erica, een rijksmonument, is van oorsprong een dienstwoning, behorend bij de Griendtsveense Turfstrooiselfabriek. Het woonhuis is markant gelegen op de kruising met de Peelstraat, en tegenover de ophaalbrug over het kanaal. Het ingediende bouwplan voorziet in de uitbreiding van het woonhuis met een bijkeuken aan de achterzijde met daarnaast een serre of tuinkamer. Vrijstaand op het erf zal een bijgebouw worden geplaatst voor berging en autostalling. De monumentencommissie constateert dat de uitbreiding van het woonhuis op een zorgvuldige wijze gebeurt in een vormgeving en detaillering die goed aansluit bij het monument. Ten aanzien van het bijgebouw adviseert de commissie dit niet in de dwarsrichting van het perceel te plaatsen, omdat daarmee niet aangesloten wordt bij de kenmerkende verkavelingstructuur ter plaatse. Zij adviseert het bijgebouw een kwart slag te draaien.

De woningen in Emmen, gelegen aan het Meijerswegje, de Sophielaan, de Van Schaikweg en de Emmalaan, zijn gebouwd in de jaren 1952-1953 naar een ontwerp van architect Romke de Vries. De woningen waren bestemd voor huisvesting van werknemers van de AKU. Recent zijn de woningen aangewezen als provinciaal monument in de categorie "wederopbouw". De architectuur uit de periode van de wederopbouw is vaak sterk vernieuwend, maar bouwtechnisch kwetsbaar. Grote glasoppervlakken met enkel glas, slanke dakoverstekken, e.d. komen in het geding bij het aanpassen van de woningen aan de huidige eisen op het gebied van de bouwfysica.

In korte tijd zijn aan de commissie diverse verbouwingsplannen voorgelegd met gevelwijzigingen aan glaspuien, entreepartijen en dakoverstekken. Een dikker isolatiepakket op het dak kan betekenen dat de dakrand veel zwaarder gedetailleerd wordt. Soms wil men houten kozijnen vervangen door kunststof exemplaren. Per geval heeft de monumentencommissie bekeken wat de consequenties zijn van de voorgestelde wijzigingen voor het uiterlijk van de woningen. Incidentele wijzigingen zijn wel mogelijk, maar het wezenlijke van de oorspronkelijke architectuur behoort behouden te blijven. Ook de samenhang met de woningen in de buurt, het ensemble, wordt daarbij meegewogen.

Hoogeveen

De gemeente Hoogeveen heeft vier plannen voorgelegd aan de monumentencommissie. Drie daarvan hebben betrekking op rijksmonumenten, één op een provinciaal monument. Alle zijn gelegen in Hoogeveen. Bij twee van de rijksmonumenten gaat het om relatief bescheiden wijzigingen dan wel aanpassingen, zoals het na-isoleren van de kap en het aanbrengen van ventilatie-afvoeren (Brinkstraat 22) en het aanbrengen van geluidswerende voorzieningen in de vorm van speciale dakafvoeren en iets dikker glas in een bestand raam met behoud van de oorspronkelijke detaillering (Van Echtenstraat 39). Een belangrijk plan dat in de loop van 2010 driemaal aan de commissie is voorgelegd, betreft de verbouwing en herbestemming van de kerk aan de Bentinckslaan 78. De kerk, die sinds een aantal jaren niet meer als zodanig in gebruik is, is een rijksmonument. De nieuwe eigenaar, Woonscan Nederland bv, wil het gebouw verbouwen en herbestemmen tot kantoor. Enkele ruimten zullen geschikt gemaakt worden voor bijeenkomsten/workshops van externen. Bij de eerste behandeling van het plan heeft de commissie zich sterk laten leiden door het gegeven van de herbestemming. Een gebouw, dat al jaren leeg staat, gaat in alle opzichten hard achteruit. De gewenste indeling met kantoorvertrekken doet echter geen recht aan de ruimtelijkheid en monumentaliteit van het interieur. Hoewel de commissie ervoor heeft gepleit de invulling los te houden van de wanden ("gebouw in een gebouw"), is zij toch akkoord gegaan met de voorgestelde opzet in verband met het belang van de herbestemming. Wel heeft zij sterk aanbevolen te herbezielen op de gekozen opzet, rekening houdend met de monumentale kwaliteiten van het interieur. Nadat de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed negatief over het plan heeft geadviseerd, is er voor de gemeente een impasse ontstaan. Welk advies moet gevolgd worden? Daarna is er enkele malen overleg geweest met de monumentencommissie. Dit heeft er mede toe bijgedragen dat de opdrachtgever, na inschakeling van een architect, met een gewijzigd plan is gekomen. In dit gewijzigde plan is ook een bestemming gevonden voor de verdieping. Hier wordt gedacht aan grotere, open ruimten voor workshops en theater. Door het toepassen van een vide bij de entree ontstaat er meer gelegenheid de ruimtelijkheid van het interieur te beleven. De monumentencommissie is van mening dat het ideale beeld van het "gebouw in een gebouw" nog niet is bereikt. Zij geeft als aanbeveling mee de invulling nog meer "los" te houden van wanden en kap. Aan de Van Limburg Stirumstraat en de Blankenslaan-oost ligt de z.g. Oostenrijkse buurt. Het is een wederopbouwwijk bestaande uit twaalf vrijstaande houten woningen, gebouwd in 1948. De wijk is aangewezen als provinciaal monument. Kenmerkend is de verstrooide ligging van de woningen in een parkachtig landschap. In het bestemmingsplan zijn de tuinen, de open ruimten tussen de woningen en de groenstroken aan de buitenzijde vastgelegd. Voor de woningen is er in het bestemmingsplan een bouwvlak aangegeven, waarbinnen uitbreidingen kunnen plaatsvinden. Indertijd zijn, in overleg met Drents Plateau, voorbeelden van passende uitbreidingen als "referentiebeeld" geschetst en als bijlage aan het bestemmingsplan toegevoegd. Nog voordat sprake was van enige vorm van wettelijke bescherming, had de gemeente al de waarde onderkend van deze bijzondere woonwijk en poogde zij de bestaande beeldkwaliteit te handhaven. Bij één van de woningen, Van Limburg Stirumstraat 15, is een uitbreiding gepland. De uitbreiding is opgezet volgens een van de "referentiebeeld"-modellen. De uitbreiding wordt vormgegeven als lagere aanbouw, haaks op het bestaande rechthoekige bouwvolume. De afdekking vindt plaats met een zadeldak. De geveluitwerking en materialisatie zijn conform bestaand. De monumentencommissie heeft veel waardering voor de opzet van het plan. Wat betreft de uitwerking plaatst de commissie enkele opmerkingen ter verbetering, o.a. over de raamindeling met glasroeden en de gootdetaillering.

Meppel

De gemeente Meppel heeft zeventien plannen voorgelegd aan de monumentencommissie. De adviesaanvragen hebben niet alleen betrekking op verbouwingen en wijzigingen van rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten, maar ook op andere, aanverwante zaken, zoals een verzoek tot plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst, een verzoek tot sloop van een cultuurhistorisch waardevolle kelder en de aanleg van een parkeerterrein in het beschermde gebied rondom De Havixhorst. Voor het jaarverslag is een selectie gemaakt van drie plannen, twee rijksmonumenten en een provinciaal monument.

Het gebouw De Wheem 1, gelegen in de oude binnenstad van Meppel, is een provinciaal monument. Het voorstel is om aan de voorzijde van het gebouw een bordes aan te leggen, dat de gehele breedte beslaat van het gebouw. Het bordes dient niet alleen voor het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebouw zelf, maar moet ook een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de openbare ruimte, het plein De Wheem. Constructief gezien wordt het bordes d.m.v. een dilatatie los gehouden van het gebouw.

Het pand Harm Smeengekade 10 te Meppel is een rijksmonument. Het dateert uit de jaren dertig van de 20ste eeuw en is opgetrokken in een (baksteen) expressionistische stijl. De verbouwing betreft voornamelijk het interieur. Nadat bij de eerste behandeling nog onduidelijkheden bestonden over een aantal aspecten door de summier informatie, is het bij de tweede behandeling toegelicht door de opdrachtgever en zijn adviseur. Mede door de betere presentatie is de conclusie van de commissie dat de monumentale waarden van het pand in voldoende mate gerespecteerd worden. Om inzicht te krijgen in de oorspronkelijke kleurstelling van het pand wordt een kleurenhistorisch onderzoek aanbevolen.

Ten oosten van de stad Meppel, in het buurtschap De Schiphorst, ligt aan de Schiphorsterweg 18 een monumentale boerderij, die van rijkswege is beschermd. Bijzonder aan de boerderij is het hoge voorhuis, waarvan de gemetselde voorgevel voorzien is van vlechtingen en een nokbekroning.

Aan de monumentencommissie is advies gevraagd over de restauratie en verbouwing van het pand.

De eigenaar licht het plan toe. Er is door de Monumentenwacht Drenthe een zorgvuldige opname gemaakt van de bouwkundige toestand en de uit te voeren noodzakelijke restauratiewerkzaamheden. De commissie heeft waardering voor het plan, dat mede door de bescheiden wijzigingen aan het exterieur, die het monument in zijn waarde laten.

Midden-Drenthe

De gemeente Midden Drenthe heeft twee plannen voorgelegd aan de monumentencommissie, één principe-verzoek en een definitieve indiening. Beide hebben betrekking op rijksmonumenten, namelijk de molen te Makkum (Makkum 40) en de koepelkerk te Smilde, gelegen aan de Veenhoopsweg 13.

Bij de molen gaat het om het vervangen van houten vloerdelen en de verplaatsing van de trap naar de steenzolder. Door het ontbreken van een bouwkundig rapport met een specificatie van de werkzaamheden en door het ontbreken van voldoende foto's van het interieur, is het de commissie helaas niet mogelijk gericht te adviseren. Zij besluit het plan aan te houden.

Bij de koepelkerk in Smilde speelt, naast het restauratieplan, de wens van de Protestantse Gemeente Smilde om het naast de kerk gelegen zalencentrum Het Kompas met de koepelkerk te verbinden. Voor de restauratie is een inspectierapport opgesteld door de Monumentenwacht. Voor het tot stand brengen van een verbinding tussen het zalencentrum en de kerk zijn door de architect, G. van der Schaaf, schetsen aangeleverd. Bij de eerdere presentatie tijdens het spreekuur monumentenzorg en archeologie heeft de architect de schetsen uitgebreid toegelicht. Het gaat dan om twee varianten, namelijk een verbinding ondergronds of een verbinding op maaiveldniveau.

Bij de behandeling in de monumentencommissie is alleen de ondergrondse variant verder uitgewerkt. De ondergrondse verbinding brengt wel de nodige consequenties met zich mee: de verdiepte aansluiting op de kerk, de trap omhoog in het kerkinterieur en het inpassen van een lift in de nabijheid van de trap. Buiten de kerk zou een lichtkap worden aangebracht voor de daglichttoetreding tot de verbindingsgang, die op maaiveldniveau omzoomd zou worden door bakstenen muurtjes. Achter de kerk zal parkeerruimte worden ingericht. Tussen het gebouw van het zalencentrum en de kerk wordt nog een colonnade voorgesteld, als symbool van de verbinding.

Hoewel bij de commissie waardering bestaat voor de zorgvuldige aanpak van de restauratie en de verbouwing, plaatst zij in het kader van de principe-beoordeling een aantal kanttekeningen bij het schetsplan. Voor de verdere uitwerking wordt geadviseerd de lichtkap boven de ondergrondse verbindingsgang anders op te lossen (zonder muurtjes), de colonnade nog eens kritisch te bezien en voor de inrichting van de omgeving rond de kerk een landschapsarchitect in te schakelen. Het groene karakter van het carré rondom de kerk behoort behouden te blijven.

Noordenveld

Noordenveld, de gemeente met het grootste aantal rijksmonumenten in de provincie Drenthe, heeft zestien plannen aan de monumentencommissie voorgelegd. Het gaat daarbij om rijksmonumenten (6 x), provinciale monumenten (3 x) en om plannen die liggen binnen een beschermd dorpsgezicht (7 x). Opvallend is het relatief grote aantal vervolgdieningen (7 x). De aanvragen zijn zeer divers: verbouwingen en herbestemming van panden gelegen in Veenhuizen, verbouwingen van woonhuismonumenten, verbouwingen van boerderijen, en het aanleggen van twee dammen met duikers in de beschermde tuin bij havezate Mensinghe.

De tuin bij havezate Mensinghe wordt door het verloop van de lanenstructuur opgedeeld in een viertal ruimten. De grootste daarvan, gelegen aan de Norgeweg, wordt gebruikt als evenemententerrein. De overige drie hebben hun groene karakter behouden en zijn van groot belang voor het behoud van de landschappelijke, monumentale kwaliteiten van het beschermde park. Enkele malen per jaar echter is het evenemententerrein te klein en wordt de oostelijke daarvan gelegen groene ruimte gebruikt. Deze ruimte staat ook wel bekend als "De Duivenkamp", genoemd naar de daar aanwezige duiventil. Om deze ruimte te bereiken met (kleine) vrachtauto's wordt gebruikt gemaakt van een ingang aan de zijde van de Mensingheweg. De toegang is niet optimaal, doordat deze loopt via een onverharde weg, krap tussen de aanwezige bomen door, die dan ook regelmatig beschadigd worden en over een dam. Deze dam belemmert bovendien de doorstroming van het water in de gracht die de Duivenkamp omzoomt.

Bij de gemeente is daarom het voorstel ontwikkeld om vanaf het evenemententerrein een directe verbinding te realiseren met de Duivenkamp. Dit betekent dat in de grachten aan weerszijden van de noord - zuid lopende hoofdlaan van het park dammen (met duikers) aangelegd worden. De bestaande dam in de zuidoost hoek van de Duivenkamp wordt dan verwijderd, zodat het deel van de gracht ten noorden daarvan uitgediept en hersteld kan worden.

Bij de commissie bestaan aanvankelijk veel reserves tegen het voorstel. Wordt de kenmerkende structuur van het park met de hoofdlaan niet te sterk aangetast door de twee dammen? Worden er bestaande bomen verwijderd of bedreigd? Hoe worden de nieuwe dammen vormgegeven? Wel of geen verharding? Er wordt besloten dat een kleine delegatie van de commissie (landschapsarchitect en secretaris) ter plaatse gaat kijken en daar met medewerkers van de gemeente zal overleggen.

Aan de hand van de bevindingen van dit bezoek, komt de commissie tot de conclusie dat het voorstel, mits zorgvuldig uitgevoerd en terughoudend gedetailleerd, de monumentale kwaliteiten van het park voldoende respecteert. Het herstel van het oostelijke deel van de gracht speelt daarbij een belangrijke rol.

Een ander interessant plan dat enkele malen aan de commissie is voorgelegd, betreft de verbouwing van de boerderij aan de Achtersteweg 2 te Roderwolde. De boerderij is recent op de provinciale monumentenlijst geplaatst, omdat het een representant is van een ontginningsboerderij, gebouwd omstreeks 1930, in een variant van de Amsterdamse Schoolstijl. Het pand bezit bovendien een beeldbepalende ligging in het cultuurhistorisch waardevolle gebied rondom Roderwolde.

Het eerste schetsplan toonde in grote lijnen wel een verantwoorde, d.w.z. bescheiden aanpak, maar door het ontbreken van o.a. bouwkundige details, en met een kritische kanttekening bij de nieuwe achtergevel, adviseerde de commissie nog negatief. Bij de vervolghandeling heeft de ontwerper het plan toegelicht. De achtergevel is in de loop der tijd al gewijzigd en is niet meer origineel. Dit biedt de mogelijkheid voor een eigentijdse invulling als uitdrukking van een voortschrijdende ontwikkeling. Bij de definitieve versie van het plan constateert de commissie een duidelijke verbetering. De achtergevel is nu geheel eigentijds en transparant ingevuld als contrast met de andere "gesloten" gevels. De detaillering ziet er goed verzorgd uit. De commissie adviseert daarom positief.

Tynaarlo

De gemeente Tynaarlo heeft veertien plannen ingediend, verdeeld over principe-uitspraken en definitieve indieningen. Vier plannen zijn enkele keren aan de commissie voorgelegd. De plannen hebben betrekking op rijksmonumenten (3 x), provinciale monumenten (4 x) en beschermde gezichten (1 x). Voor het jaarverslag worden er twee uitgelicht, namelijk een provinciaal monument (Zonnehorst te Eelde) en een rijksmonument (woning op landgoed De Braak).

De Zonnehorst te Eelde is van oorsprong een complex bejaardenwoningen met een gemeenschapsgebouw, gebouwd in de jaren 1954-1957, naar een ontwerp van architect Klein te Groningen. De Zonnehorst is recent op de provinciale monumentenlijst geplaatst, omdat het een uniek wooncomplex betreft uit de wederopbouwperiode. Het geldt als een representatief voorbeeld van de ontwikkelingen in de naoorlogse woningbouw voor ouderen. Het bezit architectuurhistorische waarde door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de variatie in woningen en de innovatieve plattegronden. In de loop der tijd zijn de woningen echter overgegaan van huur naar koopwoningen en is de doelgroep gewijzigd van ouderen naar alleenstaanden. Dit heeft tot gevolg gehad dat zich veranderingen zijn gaan aandienen, van andere tuinaanleg (hagen, terrassen en tuinafscheidingen) tot uitbreidingen van woningen. Voordat het complex beschermd was, vielen de wijzigingen rondom de woningen vaak onder vergunningvrije bouwactiviteiten. Het ontbrak de gemeente dan aan mogelijkheden om nog sturend op te treden. Uitgaande van de bescherming op dit moment bestaan er wel mogelijkheden voor de gemeente om een regierol te vervullen, wat betreft de inrichting van de buitenruimte.

Ook zijn verscheidene voorstellen voor woninguitbreidingen aan de monumentencommissie voorgelegd. In de meeste gevallen gaat het om het opvullen van de ruimte aan de voorzijde tussen de naar voren gebouwde keukens annex bergingen. Oorspronkelijk was deze buitenruimte bedoeld voor een terras met een bescheiden tuintje. Door de zeer bescheiden woningplattegrond is het begrijpelijk dat de bewoner de buitenruimte bij de woning trekt en hier een ruimere keuken realiseert. Op de plaats van de vroegere keuken wordt dan een badkamer ingericht, ter vervanging van de kleine doucheruimte.

Voor de monumentencommissie is het van belang dat bij de uitbreidingen wordt ingespeeld op de kenmerken van de oorspronkelijke architectuur. In haar advisering heeft de commissie hierbij gewezen op de noodzaak om:

- de voorzijde van de uitbreidingen over een bepaalde maat terug te leggen t.o.v. de voorgevel van de bergingen. Een maat van 0,20 à 0,30 m kan al voldoende zijn.
- de detaillering van de dakrand gelijk te houden aan de bestaande.
- de plaats van de voordeur te handhaven op de oorspronkelijke plaats, dan wel naar voren te plaatsen over een maat die niet verder gaat dan de helft van de diepte van de uitbreiding. De gedachte hierachter is te voorkomen dat er aan de straatzijde een doorgaande dakrand ontstaat voor het gehele blok. Bovendien kan op deze wijze een gedeelte van de houten zijgevel van de berging (ca. 1,50 m) gehandhaafd blijven.
- de voorzijde van de uitbreiding behoort transparant gehouden te worden, dus met veel glas, om een serre-achtig beeld op te roepen. Hiermee wordt ingespeeld op het oorspronkelijke beeld van de (gesloten) uitbouwen met de open ruimten ertussen.

Op het landgoed De Braak, dat onderdeel uitmaakt van het beschermde landgoederengebied in Eelde – Paterswolde, staat een woonhuis, dat van oorsprong de functie had van tuinmanshuis. Het woonhuis is een rijksmonument. Het plan dat aan de commissie is voorgelegd, betreft de restauratie en bouwkundig onderhoud van het huis met daarbij de verbouw van de aangebouwde schuurruimte tot logiesverblijf. De opzet is om de zijgevels van de schuurruimte oorspronkelijk te houden en alleen in de kopgevel een nieuwe toevoeging aan te brengen in de vorm van een grote (schuif)pu. Op enige afstand wordt een vrijstaand bijgebouw gesitueerd. Het woonhuis en het bijgebouw worden met elkaar verbonden door een beukenhaag, die ligt in het verlengde van de oostgevel van het woonhuis. De ruimte tussen woonhuis, logiesverblijf en bijgebouw wordt ingericht als tuin of hof.

De commissie heeft veel waardering voor het verbouwingsplan en voor de zorgvuldige wijze, waarop wordt omgegaan met de monumentale waarden van het pand en de landschappelijke kwaliteiten van de omgeving. De plaats van het nieuwe bijgebouw is goed gekozen en past bij de landschappelijke structuur van het landgoed.

Westerveld

De gemeente Westerveld heeft, in vergelijking met de andere Drentse gemeenten, het grootste aantal plannen voorgelegd aan de monumentencommissie. Het gaat hierbij om rijksmonumenten (15 x), provinciale monumenten (2 x) en om gebouwen die gelegen zijn binnen een beschermd dorpsgezicht (6 x). Definitieve indieningen en principe-aanvragen houden elkaar vrijwel in evenwicht, namelijk dertien resp. elf, met slechts één vervolging indiening. Het frequent gebruik maken van het spreekuur monumentenzorg en archeologie plus de gedegen voorbereiding van de aanvragen door de gemeente zal hieraan ongetwijfeld hebben bijgedragen.

De drie plannen die hier besproken gaan worden betreffen de wijziging van het interieur van het kerkje te Wilhelminaoord, het bouwen van een bezoekerscentrum bij de molen in Havelte en de restauratie en herbestemming van de kiemschuur te Wilhelminaoord.

De kerk aan de Koningin Wilhelminaord 53 te Wilhelminaoord is een eenvoudige 19de eeuwse bakstenen Waterstaatskerk met een sobere inrichting. In het voorste deel van het interieur zijn in het verleden de kerkbanken al verwijderd en vervangen door losse stoelen van het Staphorster type. In het achterste deel van de kerk zijn nog houten banken aanwezig, verdeeld over negen rijen, symmetrisch geplaatst t.o.v. het middenpad. Door de eigenaar, de Maatschappij van Weldadigheid, wordt nu voorgesteld om in het achterste deel acht rijen houten kerkbanken geplaatst aan weerszijden van het middenpad te verwijderen en te vervangen door losse stoelen. Achterin de kerk blijft één rij banken gehandhaafd. De stoelen zijn koppelbaar en stapelbaar. Dit biedt mogelijkheden voor flexibel gebruik van het interieur. Gedacht wordt aan een type stoel met een metalen frame met daarop in één stuk de zitting en rugleuning in gelamineerd hout.

De vraag naar verwijdering van de banken uit het interieur van oudere kerken is heel herkenbaar en veel voorkomend. De monumentencommissie heeft in het algemeen wel begrip voor de wens tot flexibel gebruik, maar zij constateert dat dit voor het gehele interieur vaak een sterke verarming met zich meebrengt. Het bankenplan is heel bepalend voor de structuur van de plattegrond en de verdere beleving van het interieur. In het geval van de kerk te Wilhelminaoord wijst de commissie op het horizontale vlak dat gevormd wordt door de bovenzijde van de rugleuningen in verhouding tot het orgelfront aan de ene zijde en de kansel aan de andere zijde. Het kleurcontrast van de donkere banken, het donkere orgelfront en de donkere kansel tegenover de witte wanden is daarbij van wezenlijk belang. Verder wijst de commissie erop dat het gebruik van twee type stoelen niet zal leiden tot een rustig en samenhangend beeld voor het interieur.

De commissie adviseert in ieder geval meer banken te handhaven dan wordt voorgesteld en te onderzoeken of het zitcomfort van de banken kan worden verbeterd door aanpassing van de hoeken van de zit- en rugleuning. Verder kan gezocht worden naar mogelijkheden om de banken een zinvol hergebruik te geven, bijvoorbeeld door een zodanige opstelling dat ze met een afdekking erop als "tafel" zouden kunnen dienen. Voor de losse stoelen zou uitgegaan moeten worden van één type in een donkere kleurstelling i.v.m. het kleurcontrast met de witte wanden.

Twee interessante plannen die voorgelegd zijn aan de monumentencommissie vallen onder het project "Leegstand en herbestemming". Het gaat hierbij om de kiemschuur aan de Koningin Wilhelminalaan 66 te Frederiksoord en om de nieuwbouw van een bezoekersruimte bij de molen te Havelte, beide rijksmonumenten. Bij de molen wordt een zelfstandig gebouwtje voorgesteld, gesitueerd aan de noordelijke zijde van de molen en met de nokrichting haaks op de weg. Met het volume van het gebouwtje en met de plaats heeft de commissie geen moeite, wel met de fysieke koppeling aan de molen bij één van de grote deuren in de vorm van een in hout opgetrokken, plat afgedekt verbindingselement. Hiermee verdwijnt de afleesbaarheid van de vroegere doorrit in de onderbouw van de molen, gevormd door de twee tegenover elkaar liggende grote deuren.

De opdrachtgever, Stichting Havelter Molen, hecht echter veel waarde aan een koppeling vanuit het gebruik. Het bijgebouw biedt niet alleen onderdak aan een ontvangstruimte voor bezoekers, maar ook aan een pantry/koffiehoek en aan toiletten. De (vrijwillige) molenaars die regelmatig in de molen werkzaam zijn, maken ook gebruik van deze faciliteiten. Het enige tijd later voorgelegde, gewijzigde voorstel handhaaft de koppeling, maar

het verbindingslement wordt nu geheel transparant uitgevoerd met glazen wanden. De commissie reageert positief op dit voorstel, mede gelet op de sobere en strakke detaillering van het verbindingslement, in contrast met het traditioneel opgebouwde bijgebouw en de molen. Dit levert een goede balans op tussen oud en nieuw.

De kiemschuur te Frederiksoord, gelegen achter de Hoeve Koning Willem III, is een heel bijzonder object, alleen al vanwege de zeldzaamheid. Het gaat om een schuur, waarin pootaardappels werden bewaard en konden ontkiemen, voordat ze in de akkers werden uitgezet. In de landbouw zijn deze kiemschuren in gebruik geweest in de tweede helft van de 20ste eeuw, met de nadruk op de periode 1940 tot 1970. Daarna raakten ze geleidelijk in onbruik, kregen een bestemming als opslagruimte of werden gesloopt. Van dit type schuren zijn er nog slechts enkele bewaard gebleven in Drenthe. De opbouw is enigszins vergelijkbaar met die van glazen warenhuizen in de glastuinbouw, maar de materiaaltoepassing en detaillering ver-

schilt. De wanden bestaan uit glas (brut draadglas, niet doorzichtig, wel doorschijnend) en het dak bevat ook glasstroken (eveneens brut draadglas). De kiemschuur in Frederiksoord is een groot exemplaar, met een lengte van ruim 35 m. bij een breedte van 7,60 m. Ongeveer halverwege de lengte van de schuur is een stenen ketelhuis opgenomen.

In opdracht van de Maatschappij van Weldadigheid zal de kiemschuur grondig gerestaureerd gaan worden en een nieuwe functie krijgen. Gedacht wordt aan een werkplaats met kaasmakerij en ondersteunende kantoorfunctie. Het kenmerkende uiterlijk zal daarbij als uitgangspunt dienen. De glazen gevelopbouw brengt met zich mee dat alle "vaste" elementen in de nieuwe plattegrond los van de gevels worden geplaatst en daarbij tevens ruimtedelend gaan werken. De commissie heeft met veel waardering kennisgenomen van het plan, dat zorgvuldig is opgezet en uitgewerkt. Zij ziet de realisatie met belangstelling tegemoet. Een belangrijk monument zal op deze wijze behouden blijven.

De Wolden

De gemeente De Wolden heeft drie plannen voorgelegd aan de monumentencommissie, alle rijksmonumenten, waarvan enkele een tweede of derde vervolgindeening hebben gehaald. Twee van deze "herhalingsplannen" hebben betrekking de verbouwing van de dubbele dienstwoning op het landgoed Dickninge te De Wijk, Schiphorsterweg 44-46, en de uitbreiding/verbouwing van de museumboerderij Karstenhoeve te Ruinerwold, gelegen aan de Dr. Larijweg 21.

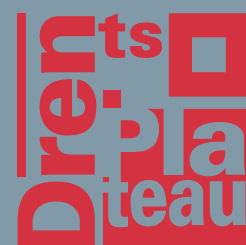
Bij de dubbele dienstwoning op het landgoed Dickninge wordt een uitbreiding aan de achterzijde voorgesteld ten behoeve van een vergroting van het verblijfsoppervlak. Bij de planindiening zijn de gegevens aanvankelijk onvoldoende duidelijk. Vooral de invloed op de omgeving is door de commissie niet te beoordelen door het ontbreken van een uitgewerkte situatie-tekening en foto's van de bestaande toestand. Ook de geveluitdrukking van de uitbreiding, vormgegeven als aanbouw, wordt door de commissie van commentaar voorzien. Na overleg met de architect en opdrachtgever is het plan echter aanmerkelijk verbeterd. De invloed op de omgeving blijkt, aan de hand van de aangeleverde foto's, mee te vallen. De commissie adviseert positief.

Voor de Karstenhoeve te Ruinerwold is een plan ingediend, dat voorziet in de uitbreiding van een bestaande, vrijstaande kapschuur, en de verbouwing van het hoofdpand. Het gaat hier om een interne wijziging en om het toevoegen van een nieuwe toiletgroep in de vorm van een aanbouw tegen de boerderij. De aanbouw wordt voorgesteld op de plek, waar de boerderij verbonden is met de bijschuur, die achter en in het verlengde van de boerderij ligt. De commissie is van mening dat dit geen goede oplossing is. Naast de boerderij en de met de boerderij verbonden bijschuur, komt er op deze wijze een derde element bij. De commissie adviseert de toiletgroep inpandig onder te brengen. Na overleg met de betrokkenen vindt er een aanpassing van het plan plaats, waarover de commissie een positief advies uitbrengt.

Conclusies en aanbevelingen

- Het vooroverleg over plannen die betrekking hebben op monumenten, is van wezenlijk belang voor een goed en vlot verloop van procedures. Hiervoor is het spreekuur Monumentenzorg en archeologie in het leven geroepen en er is de mogelijkheid om d.m.v. principe-beoordelingen in een vroeg stadium de mening van de monumentencommissie te polsen. In 2010 is wel veel gebruik gemaakt van principe-beoordelingen (bijna 45% van het totaal aantal indieningen). Ook in 2011 zullen de gemeenten gestimuleerd worden om gebruik te maken van het spreekuur.
- De instelling van de kleine of mandaatcommissie is een succes gebleken. Om de vergaderdruk van de monumentencommissie te verlichten is het absoluut noodzakelijk dat meer plannen onder mandaat kunnen worden afgedaan. Vooral vervolgindeelingen en kleinere wijzigingen, waarvan de mening van de commissie als bekend mag worden verondersteld, lenen zich hiervoor.
- Een goed en frequent contact met de gemeenten is onontbeerlijk om tot goede advisering te komen. Jaarlijks vindt er een aantal malen vanuit het Steunpunt Monumentenzorg een werkoverleg plaats met gemeentelijke medewerkers, die betrokken zijn bij monumentenzorg. Belangrijk daarbij is ook de terugkoppeling in de gemeenten naar de medewerkers die betrokken zijn bij vergunningverlening. In de gewijzigde opzet voor het secretariaat van de monumentencommissie vinden vrijwel alle contacten met de gemeenten plaats via de architect-adviseurs van Drents Plateau en de medewerkers van vergunningverlening.
- Om de gemeenten in Drenthe nog beter van dienst te kunnen zijn, zal in 2011 begonnen worden met een geïntegreerde adviescommissie voor welstand en monumenten. De betekenis dat welstands- en monumentale aspecten van een bouwplan beter afgewogen t.o.v. elkaar beoordeeld kunnen worden, maar ook dat gemeenten dan wel beide aanvragen tegelijk zullen moeten indienen. De mogelijkheid om alleen het monumentale deel van een bouwplan te beoordelen blijft echter wel bestaan.
- Het blijft belangrijk dat de (geïntegreerde) commissie zo vroeg mogelijk bij plannen en plannontwikkeling betrokken wordt. Vooral in gebieden, waar specifieke projecten lopen met een supervisor of met een begeleidingscommissie (bijvoorbeeld in Veenhuizen), is dit van het grootste belang.

erfgoed en ruimtelijke kwaliteit

Colofon

Foto's	Drents Plateau, Sake Elzinga
Vormgeving	Biche Eleveld
Druk	Thieme Groningen
Oplage	1.250

Drents Plateau
Postbus 117
9400 AC Assen

bezoekadres:
Stationsstraat 11, Assen

T (0592) 305 930
F (0592) 305 940
E info@drentsplateau.nl
www.drentsplateau.nl